

6/2 BOZ, úrazy, čisticí prostředky, PPO

Bezpečnost a ochrana zdraví, hygiena práce

- bezpečnost práce: souhrn opatření pro odstranění příčin ohrožení života a zdraví pracovníka a zajištění bezpečných pracovních podmínek; poškození organismu může nastat v důsledku technických příčin nebo je příčinou lidský činitel (důležité je zvládnutí a znalost bezpečných pracovních postupů, dodržování bezpečnostních předpisů, psychický a zdravotní stav pracovníka, soustředění na práci, věk pracovníka...)
- hygiena a bezpečnost práce má za úkol vytvářet optimální pracovní podmínky, posuzovat namáhavost práce z hlediska fyzického a psychického, doporučovat zařazení pracovních přestávek, vytvářet příznivé pracovní prostředí; posuzuje se vhodnost pracovních nástrojů, vhodnost rozvržení úkonů v rámci směny...
- základními předpoklady zajištění bezpečnosti a hygieny práce je znalost a dodržování bezpečnostních předpisů, bezpečné zajištění strojů a zařízení, účelná organizace práce, používání osobních ochranných pomůcek, udržování pořádku na pracovišti, řádná údržba strojů a zařízení...
- základní předpoklady BOZ: 1) bezpečné provedení výrobního zařízení, 2) dodržování předepsaných technologických postupů a předpisů pro obsluhu strojů, 3) zajištění bezpečných pracovních podmínek, 4) časově rytmické a psychologicky účelné rozvržení práce

Zdroje a příčiny úrazů

- riziková pracoviště (platí pro ně speciální předpisy): vnitropodniková doprava, manipulace s hořlavinami, jedy
- příčiny úrazů: neznalost předpisů BOZ, jejich nedodržování, psychické a zdravotní vlivy působící na úrazovost (zjistit psychické a fyzické schopnosti nových pracovníků při vstupních lékařských prohlídkách)
- nutnost předpsaného školení zaměstnanců, instruktážní knihy, registrace pracovních úrazů
- úrazy: hlásí se nadřízenému orgánu, policii, inspektorátu ústavu technického dozoru; léčení pracovního úrazu, nemoci z povolání, ušlý zisk, popř. odškodnění pozůstalých... hradí podnik, zaměstnavatel má povinnost pracovníka, který utrpěl pracovní úraz, popř. má nemoc z povolání, zařadit na místo vhodné pro jeho zdravotní stav; 1) smrtelné (končí smrtí pracovníka; smrt je okamžitá nebo pozdější jako následek úrazu), 2) těžké (všechny úrazy, jejichž následkem je: ztráta oka, těžké vnitřní zranění, ztráta končetiny, komplikované zlomeniny, popáleniny II. a III. stupně, otravy) 3) hromadné (takové úrazy, při kterých jsou zraněny 3 nebo více osob, z nichž je alespoň 1 osoba zraněna těžce nebo je zraněno více než 10 osob)

Čisticí prostředky

- musí vykazovat dobrou smáčivost - schopnost přilnout k pevným povrchům a nečistotám, musí vykazovat potřebnou disperzní, popř. emulgační schopnost (převádět pevné nečistoty ve formě suspenzních a emulzních částic do čisticího roztoku a udržet je v něm), musí změkčovat tvrdou vodu a dobře rozpouštět ve vodě rozpustné nečistoty, musí se dát dobře opláchnout z čišťených povrchů nesmějí zanechávat v zařízení zápach a ty, které jsou určeny pro ruční čištění, musí být co nejméně škodlivé pro pokožku lidí, nesmějí vyvolávat korozi čištěného zařízení
- přípravky: 1) alkalické (soda, hydroxid sodný, křemičitany), 2) kyselé (kyselina dusičná, chlorovodíková, trihydrogenfosforečná, octová), 3) neutrální (polyfosfáty, tenzidy), 4) složené (saponáty), 5) chemické dezinfekční (chlor, chlorové vápno, chloramin, chlorseptol, septonex, ajatin), 6) další: a) mýdla a mýdlové prášky s dezinfekčními složkami: na ruce, stoly, podlahy, pracovní oděvy, b) formaldehyd: 1-3 % roztok je účinný hlavně na kvasinky, c) oxid siřičitý SO₂: pro dezinfekci vzduchu, skladů, sklepů, d) manganistan draselný KMnO₄: bakteriocidní účinky, e) ozón O₃: pro dezinfekci vzduchu a pitné vody, f) ethylenoxid: jed, hubí hmyz a mikroorganismy, včetně spor, pro dezinfekci prostor i potravin (je účinný i při 0 °C)

PPO, požární prevence

- čerpáno z http://cs.wikipedia.org/wiki/Požární_prevence
- požární prevence: souhrn technicko - organizačních opatření, díky kterým můžeme zabránit vzniku požáru nebo omezit jeho ničivé důsledky; v ČR je problematika požární prevence upravena zákonem, ve znění pozdějších předpisů, o požární ochraně, který stanovuje každému člověku povinnost počínat si tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru; v případě, že již požár vznikne je stanovena povinnost poskytnout součinnost při jeho zdolávání kromě případu, že by to vedlo k vystavení se vážnému nebezpečí.
- hlavní povinnosti právnických osob ve vztahu k protipožární ochraně: 1) zabezpečit v dostatečném množství potřebnou protipožární techniku (hasící přístroje, hydranty), řádně označit jejich umístění, 2) udržovat volné příjezdové cesty a nástupní prostory pro hasební techniku, 3) udržovat v použitelném stavu nouzové východy, 4) udržovat volné přístupy k hlavním vypínačům a uzávěrům, 5) vytvořit požární poplachové směrnice a s nimi prokazatelně všechny seznámit, 6) provádět pravidelné kontroly (provádí technik/preventista PO)
- preventivní požární hlídka: podnikající právnická nebo fyzická osoba má povinnost zřídit požární hlídku tam, kde jsou minimálně 3 zaměstnanci; hlídka kontroluje dodržování předpisů a v případě požáru se podílí na hašení
- přivolání jednotky požární ochrany: tísňové telefonní číslo „150“ (tísňového volání „112“)
- doporučení pro protipožární ochranu v domácnosti - před odchodem vždy zkontrolovat zdroj možného požáru (vypnutí hořádků plynového sporáku, vypnutí elektrických plotýnek a trouby, vypnutí a odložení na bezpečné místo nebo vyčkání vychladnutí na bezpečnou teplotu u žehličky, uhašení všech lokálních zdrojů plamene nebo žhnutí (svíčky, vonné lampy, cigarety, ap.), vypnutí potenciálně nebezpečných typů topidel...; při opuštění domácnosti na delší dobu je vhodné vypnout i další zbytečné elektrické spotřebiče
- domácnost lze rovněž vybavit požárními hlásiči, které včas varují obyvatele domácnosti na přítomnost zplodin hoření požáru a zvyšují tak šanci na včasný únik před zplodinami hoření nebo uhašení vzniknuvšího požáru, tyto musí být kontrolovány v pravidelných intervalech (1x měsíčně nebo 1x pololetně)